

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie w Piątek dnia 11 Września v. s. 1831 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE,
Wilno d. 11 września 1831.

JO. Xiążę Dothoruki, Jenerał-Adjutant, Czasowy Wojeudy Gubernator Wileński i Grodzieński, raczył otrzymać wczorajszego wieczora od P. Jenerał-Adjutanta Barona *Rosena* 1go, dowodzącego 6 Korpusem piechoty, ze wsi *Kosiki* pod *Zawichostem* pod d. 5, a od P. Naczelnika Głównego Sztabu 1szej Armii Jenerała-Porucznika *Krasowskiego* pod d. 6 terażniejszego września, uwiadomienie, iż korpus *Romario*, odd. 21 sierpnia pędzony przez P. Jenerał-Adjutanta Barona *Rosena*, od *Lukowa* przez *Lysoboki*, d. 2 września dościgniony pod *Markuszewem*, w dniach 3 i 4 bez ustannie będąc porażany na przestrzeni od *Opola* przez *Józefów* i *Rachów* aż do samej granicy Austryackiej, stracił kilka tysięcy w zabitych, ranionych, jeńcach i rozpierzchnionych, a odcięty od Wisły i przyparty do linii granicznej niedaleko *Zawichostu* pod wsią *Borową*, nie śmiał oczekiwać ostatecznego uderzenia i w nocy na 5ty w zupełnym rozprzężeniu wpędzony do *Łustrzy* złożył broń i oddał się w niewolę, w liczbie 15,000 ludzi z 40 działami.

Sankt-Petersburg dnia 1 września.

Przez n a y w y ż s z e rozkazy dzienne: z d. 24 b. m. mianowany Jenerał-majorem Dowódzca półku irkuckiego huzarów, Półkownik *Tutczek*, wykreślony ze śpisów, zmarły, Kontr-admirałowie: Dowódzca 3ciej brygady 2giej dywizyi floty bałtyckiej *Rudniew 1*, i Dowódzca 2giej brygady floty Czarno-morskiej *Balzan*.—Z d. 30 b. m. mianowani: Dowódzca odwodowego korpusu jazdy Jen.-jazdy Hr. *Witt 1*, Szefem półku ukraińskiego ułanów: sprawujący obowiązki Naczelnika głównego sztabu 1szej Armii Jen.-Porucznik *Krasowski 1*, Naczelnikiem głównego sztabu teyże Armii; Dowódzca półku Newskiego piechoty Półkownik *Krjukow 1*, Jen.-majorem i Dowódzcą 1szej brygady 2biej dywizyi pieszej na miejsce Jen.-majora *Warpachowskiego*; Dowódzca 1szej brygady 2giej dywizyi pieszej Jen.-major *Sumarokow*, Dowódzcą 3ciej brygady 1szej dywizyi grenadyerów na miejsce Jen.-majora *Starzenkowa*, który ma zostawać przy Dowódcy 1szej dywizyi grenadyerów; i Dowódzca 1szej brygady 18tej dywizyi pieszej Jen.-major *von der Brügen* Dowódzcą 3ciej brygady 2giej dywizyi pieszej. Dowódcy zaś szpernego batalionu Półkownikowi *Kappel* i wszystkim oficerom tegoż batalionu, N. PAN oświadcza n a y w y ż s z e swe zadowolenie, za niestanne trudy w wykonaniu robot w m. Wilnie, a każdemu z szeregowych tego batalionu i stojących przy wileńskim arsenale rozkazuje wydać po dwa ruble.

— N. CESARZ po obejrzeniu 18 b. m. floty, stojącej w porcie kronsztatskim, i znalazłszy wszystko w doskonałym porządku; raczył oświadczyć n a y w y ż s z e zadowolenie Swoje Wice-admirałom: *Hamilton*, *Bellingshausen*, i Głównemu Dowódcy tamecznego portu *Rożnow*; Kontr-admirałom: *Kandler*, *Skałowskiemu 1mu*, *Papa-Jegorow*, i *Ihnatjew 1mu*, równie jako i wszystkim Dowódcom, sztabs- i ober-oficerom znajdujących się tam okrętów.

— D. 15 sierp. Naczelnik grodzieńskiego celnego okręgu, Radzca Kolleg. *Pawel Łopuchin*, podniesiony zostaje do stopnia Radcy Stanu.

— 19 z. m. CESARZ Jęcomosć rozkazać raczył, ażeby Senator Radzca Tajny *Bobiatyński* zasiadał w 2gim oddziale 6go Departamentu Rządztwa Senatu.

— Przez n a y w y ż s z y ukaz do Kapituły Orderów z d. 2 sierpnia, ozdobieni orderami: s. *Jerzego 3 kl.* Jen.-piechoty Hr. *Kuruta* za szczególne mężtwo i waleczność, okazane w bitwie na górach *Ponarskich* pod Wilnem z powstańcami Polakami; *Włodzimierza 5 kl.* Jenerał-sztabs-doktor wojsk byłych pod dowództwem J. C. W. *Cesarzewicza*, Radzca Stanu *Kuczkowski*; za gorliwą służbę; *złotemi szablami* z napisem za mężtwo, *Fliigel-adjutanci* J. C. M. Sztabs-Rotmistrze półku podolskiego kiryssyerów gwardyi *Bezobrazow* i *Alexandow starszy*, za odznaczenie się w bitwach przeciw powstańcom polskim i litewskim.

— Stosownie do n a y w y ż s z e g o ukazu z d. 21 grudnia 1830 r. nałożone zostały areszta: w gubernii *Kijowskiej*, 24 lipca, na 401 dusz, czyniących dochodu rocznego 7000 r. as. *Alexandra Błędowskiego* z powodu ucieczki jego do Królestwa Polskiego; 25 lipca, na kapitał 606 r. sr. *Alexandra Szczepanowskiego*, służącego w półku saperów polskich, oparty na majątku *Nikodema Piotrowskiego*; na siódmą część wsi *Łosiewki* 26 dusz mającej *Urbana Żebrowskiego*, stażącego w 1m półku ułanów, do czasu wykrycia i przekonania winnych w powstaniu polskim, i na 632 dusz zostających pod dożywociem obywatelki *Maryi Opitz*, należących do *Władysława* i *Edmunda*, synów *Jana Opitzów*, którzy biorą wychowanie w *Warszawie*, również do czasu zupełnego wyśledzenia winnych. W gubernii *Wołyńskiej*, 24 lipca, na 126 dusz *Dyonizego Batkowskiego*, czyniących rocznego dochodu 220 r. sr., z powodu połączania się jego z powstańcami polskimi; na 171 dusz *Jochima Pigłowskiego*, czyniących dochodu 2500 r. as. i na kapitał 10,000 r. sr. oparty na wsi *Musurowcah*, tudzież na 88 dusz *Edwarda Petrykowskiego*, czyniących dochodu 1,600 r. sr. z powodu wydalania się ich z majątków nie wiadomo dokąd; na 14 dusz *Józefa* i *Mikołaja Nawęgtowskich*, czyniących dochodu rocznego 7 r. 50 k. sr., na 240 dusz *Julijana* i *Mateusza Drzewieckich*, czyniących dochodu 115 r. sr. i na 167 dusz *Jakóba Charlińskiego*, czyniących dochodu rocznego 380 r. sr. z powodu połączenia się ich z powstańcami polskimi. 28 lipca, na 75 dusz *Józefa Wiernickiego*, czyniących dochodu rocznego 312 r. 50 k. sr. i na 790 dusz *Józefa Małyńskiego*, z powodu ich uczestnictwa w powstaniu Polkiem.

— Czasowa Komisya Kontrolna wydziału prowiantkiego ogłasza, że z liczby likwidacyynych obrachunków gubernii *Wileńskiej*, za wzięte przez wojska w latach 1812, 1813 i 1814 za kwiecycami zapasy żywności, po rozpatrzeniu przez tęż Komisję rachunków powiatu *Brastawskiego*, uznano dlań należności w ogóle 4,190 rub. 22½ kop. sr. i 2,311 rub. 28½ kop. as. O wypłacie takowey należności obywatelom, stosownie do prawa, Kontroler Państwa uczynił już w dniu 9 sierpnia b. r. odezwę do Ministra Skarbu.

— 11 czerwca b. r. o wpół do czwartej po północy, w *Tomskiej gubernii*, w *Kotywańskiej szlifierni* i kilku wsiach należących do włości *Kotywańskiej*, dało się czuć trzęsienie ziemi, trwające około 30tu sekund; domy wszystkie chwiały się, lecz szczęściem żaden nie został uszkodzony.

— W czasie burzy, która miała miejsce z 19 na 20 b. m., zatopęły w porcie kronsztatskim rossyjskie jachty *Alexander* i *Dorotea*; silnie zaś zostały uszkodzone rossyjski galiass *Jan*, i okręty kupieckie, pruski *Maria Elżbieta*, i angielski *Egle*. Z osad jednak tych okrętów wszyscy się uratowali na janie. (T. P.)

DONIESIENIA OD WOYSKA DZIAŁAJĄCEGO.

Z doniesień umieszczonych w 109 Numerze Kuryera Litewskiego, wiadomo już, iż po wejściu Jener. Adjutanta Bar. Rosen do Brześcia, działający przeciw niemu powstańcy zbliżyli się 20 b. m. ku Małaszewiczom.

Teraz Jenerał Rosen donosi, iż tegoż dnia jazda rokoszian ukazała się razem z prawej i lewej strony Brześcia; główne zaś ich siły zebrane były na szosie za Kobylanami, i na prawej, pod wsią Lebedzewo, okazując zamiar działania na Brześć. 21go czynili oni silne demonstracye dla przejęcia przez Bug powyżej i poniżej Brześcia. Tegoż dnia wieczorem, mocna kolumna piechoty, z częścią jazdy, skierowała się po bitych drogach z Kobylan ku Brześciowi; a oddziały ich poczęły przepierać się przez Bug w Przyłukach i wyżej. Z powodu rozciągłości fortyfikacyi Brzeskich, Jen. Adjutant Bar. Rosen uznał za pożyteczniejszą opuścić Terespol bez dalszego oporu. Powstańcy natychmiast poczęli go zajmować, lecz spotkani silnym ogniem z naszych przedmostowych szanżów, ponieśli znaczne straty, i 22go b. m. o świcie sami opuścili Terespol. W pogon za nimi wysłano natychmiast oddział Kozaków, i schwytni przez nich jeńcy zgodnie powiadali, iż rokoszanie zwrócili się na powrót przez Kobylany ku Pieszczanom, w skutek otrzymanego rozkazu wrócenia jak najszybciej do Warszawy. Przyoznę tak nagłego odwrotu powstańców, niektórzy z jeńców upatrują w podstąpieniu głównych sił woyska naszego pod Warszawę; inni zaś, w nowych w tym mieście rozruchach. Natychmiast po ustąpieniu rokoszian z Terespoła przednia straż Jen. Adjutanta Bar. Rosen ruszyła ku Małaszewiczom; a 25 b. m. Jener. Rosen zamierzał wystąpić z całym swym korpusem i działać stanowczo, w którąkolwiek stronę powstańcy się skierowali. (T. P.)

Czernihów dnia 18 sierpnia.

Skromny nasz Czernihów, w początkach teźniejszego miesiąca, przybrał był na czas niejaki postać zupełnie wojennego miasta. Osm konnych półków, uformowanych z Małorossyjskich Kozaków, których podobano się CESARZOWI JEGO MOJCI wezwać do pomnożenia siły zbrojney, dla ukarania zdrady, zbrali się z rozporządzenia ich Kształciciela, Pana Małorossyjskiego Wojennego Gubernatora, Xiążęcia Nikołaja Grzegorzewicza Repnina, naokoło Czernihowa. Nowi ci wojownicy zwrócili myśli nasze ku dawnym czasom, — i mamy nadzieję, że oni będą godnymi walecznych przodków swoich.

Półki te, uformowane po większej części z wieśniaków, którzy dobrowolnie wieskie swe opuścili zatrudnienia; naczelnikami zaś stali się częścią zastudzeni wojownicy, którzy powrócili byli już dla spokojności po dawniej w zawodzie wojowniczym podjętych trudach, i młodź stanu szlacheckiego ze służby cywilney, z pełną serdecznością poświęcający siebie na obronę Tronu i Ojczyzny; temu tylko można przypisać to sformowanie i urządzenie półków w tak krótkim czasie.

Przez ciąg pobytu tego tu woyska, Pan Małorossyjski Wojenny Gubernator bezustannie zajmował się doprowadzeniem półków do należytego, jak tylko można, udoskonalenia. Widzieliśmy i w tym zdarzeniu nowy dowód niezmiernie jego czynności, której dobroczynnych skutków Małorossya przez lat piętnoście doświadcza, pyśniąć się ze swego naczelnika, — prawdziwie Ruskiego Pana, z sercem, umysłu, z nieograniczonej miłości i poświęcenia się dla Tronu i Ojczyzny.

Przed wyjściem w pochod dnia 12 zrana, zebrane były oddziały z każdego półku za wszystkimi Oficerami, które stanęły w szykach przed tutejszym Soborem Przemienienia Pańskiego, wśród licznych zgromadzenia widzów płci obojey. Po odprawieniu mszy ś. Arcy-Biskup Włodzimierz z Duchowieństwem odbywał processyę i przed szykami wojowników modły z przykleknieniem; a potem, pobłogosławiwszy Pana Małorossyjskiego Wojennego Gubernatora, jako Naczelnika

woyska tego, Obrazem Czernihowskiej Matki Boskiej i półki: Półtawski wyobrażeniem S. Zwycięzcy Jerzego, a Czernihowski Obrazem Przemienienia Pańskiego, napominał wojowników przewyborną a poruszającą mową i pokropił ich święconą wodą.

Świątynia nasza soborna, starodawny pomnik Prawowierności Rossyi, świadkiem była rozczulającej pobożności, z jaką nowi wojownicy słuchali modłów do Najwyższego, o darowanie szczęśliwego powodzenia, mocy sił i dóbrzałości w oczekujących na nie dziełach.

Po odejściu Arcy-Biskupa z Duchowieństwem, Pan Małorossyjski Wojenny Gubernator, zebrałszy, podług dawnego obyczaju, Kozaków naokoło, pożegnał się z nimi i ich naczelnikami, czytając sam rozkazy dzienne, w których wynurzył wdzięczność spół-pracownikom swoim, i przypomniał wojownikom obowiązki nowej ich służby. Oficerowie i Kozacy, poruszeni do głębi serc, tak serdecznie oświadczyli wdzięczność swoją Dostojnemu naszemu Naczelnikowi, iż nie tylko on, ale i wszyscy, którzy byli świadkami tego wzruszenia, do łez zostali rozrzewnieni.

Ostatnie słowa rozkazu dziennego, bez wątpienia niezawszte pozostaną pamiątkami dla naszych wojowników: „niech będzie u każdego z was dusza i oręż nad wrogami, a serce wpośród rodziny.”

Rozkazy dzienne Małorossyjskiego Wojennego Gubernatora.

W mieście Czernihowie d. 12 augusta 1851 r.

I.

Kozacy Małorossyjscy!

NAYJAŚNIEJSZY PAN CESARZ, powołał was pierwszych do pomnożenia wojskowych sił swoich, dla ukarania zdrady i przywrócenia spokojności w oyczyźnie. — To odznaczenie jest nagrodą cnot rycerskich i wierności przodków waszych: bądźcie ich godnymi, utrzymajcie sławę rodu, spełniacie ufność MONARSA, a miłosierdzie dobrego ORCA i PANA naszego, nie zostawi wiernej służby waszej bez nagrody JEGO łaskami.

Spodziewam się, że wy dopełnicie obowiązków waszego bożeregi wasze, po większej części, napełnione zostały ochotnikami; serdeczność wasza dopomogła mi ukształcić z was porządne wojsko w biegu jednego miesiąca: w duchu i gorliwości zrównaliście się już ze starymi wojownikami.

Dziękuję wam, dobrzy Kozacy, za ten ślachecki pochop wasz, i za to przywiązanie, które okazaliście mi w czasie przeglądu półków waszych, wysłanie przez to nagrodziło mi, piętnaście lat mającemu pieczęć około dobra waszego, i te uczucia przekonywają mi, że wy chętnie posłuchacie naczelnika i przyjaciela swojego, przemawiającego do was po raz ostatni, przekładającego obowiązki nowej służby waszej.

Dobry żołnierz, powinien ślepo być posłuszny swemu Naczelnikom; w szeregach zachować sztywność i spokojność, — i wtedy, przy twardej męstwie przeciwko nieprzyjaciół, zwycięstwo zawsze uwienczy jego usiłowania; będąc takimi, Małorossyjscy Kozacy, wy staniecie się godnymi cnot rycerskich przodków waszych; ale pamiętajcie też, jako prawowierni chrześciance, że wrogami naszymi powinni być sami zdraycy, co się targnęli podnieść oręż przeciwko POMAZANCA PAŃSKIEGO, spokojnych ześ mieszkańców, nie będących zdrady tej uczestnikami, powinniście uważać za braci waszych, i pokrzywdzać ich, jest grzechem w obliczu Boga, i przeciwnym Najwyższej woli MONARCHY naszego.

Bądźcie zdrowi, Kozacy młodzieńcy! Niech wam błogosławi Wazzechmocny, za wstawieniem się Zbawiciela naszego Jezusa Chrystusa, na będący przed wami drogą honoru i sławy; wśród bojów wspomnicie o dawniejszym waszym naczelniku i przyjacielu, wspomnicie, że powodzenia wasze będą najlepszą dla mnie nagrodą, sławą i tryumfem rodzin waszych — Bóg z wami, a nikt przeciwko wam.

II.

Wysyłając w pochod działające szwadrony

wszystkich ośmiu Małorossyjskich Kozackich półkówek, za obowiązek sobie poczytując, wynurzyło najszerzą moją wdzięczność Panom Półkownikom: *Popowu, Raszewskiemu-Lizohubu*; Podpółkownikom: *Sahunowi, Kabanowi, Stockiemu, Haywarońskiemu*; Majorom: *Bobochowu i Krasnokuckiemu*, za pomoc mi ich w formowaniu tych półków. Również czynię podziękowanie wszystkim PP. Sztab- i Ober-oficerom za trudy przez nich podjęte.

Za niepotrzebną uważam odzywać się do was, wybranych z pośród szlachty do naczelnictwa nad Małorossyjskimi Kozakami. Szlachto Małorossyjska, podług słów *MONARSZYCH*: „Wierna i mocna obrona Tronu, umysł i dusza narodu” zdawna dowodzi niczym niezachwianego poświęcenia się i miłości ku *MONARSZE* i *Ojczyźnie*; i wy godni społecznikowie jego, niezawodnie własnym przykładem wskażecie nowym wojownikom drogę do honoru i sławy. Tak, żegnając się z wami najdrożsi współpracownicy; niech będzie u każdego z was dusza i oręż nad nieprzyjaciół, a serce w pośród rodziny. (G.S.P.)

FRANCJA.

Paryż dnia 21 sierpnia.

Monitor ogłasza prawo, przyjęte przez obie izby, które otwiera dla ministerium pożyczkę 125 milionów.

— Rada jeneralna departamentu *Sewany* postanowiła, aby kościół *ś. Hermana w Auxerrois* znacznie uszkodzony podczas rozruchów w miesiącu lutym został naprawiony, i na ten cel 150,000 fr. wyznaczono.

— Przez postanowienie Królewskie, *Xiądz Rey*, oficyał jeneralny kapituły dycezyalnej w *Aix*, został mianowany biskupem w *Dijon*, na miejscu *X. Raillon*, który mianowany został arcybiskupem w *Aix*; *xiądz Humières*, dawniejszy oficyał jeneralny w *Valence*, został mianowany arcybiskupem w *Awenionie*, na miejsce wakujące przez śmierć *X. Morel de Mons*.

— Wyznaczono komisją, której poruczono przejrzeć ustawy bibliotek, oraz osoby do składu ich wchodzące.

— Piszą dnia 9 z *Tulonu*, że korweta *Moza* przybyła tam dniem przedtem z *Nawarynu*; mówią, że na niej znajduje się jenerał *Schneider* i kilku oficerów z jego sztabu.

— Straże morskie w *Tulonie* oznaymiły dnia 11 zrana, o płynieniu wielkiej liczby żagli francuzkich, które wkrótce poznano, że należały do naszej eskadry na *Tagu*. Trzy okręty liniowe i dwie fregaty: *Algier, Tróyzqb, Marsylia, Niepodległa i Pallada*, które przybyły pod rozkazami kontr-admirała *Hugona*, zawinęły do przystani żyzaretowej. Niektóre z nich mają boki porażone kulami, wszystkie zaś pocierniały od prochu; osady na nich będące odbywać będą kwarentanę. Utrzymują, iż te okręty powróciły do *Tulonu*, ponieważ w tym porcie były uzbrajane, inne zaś miały popłynąć do *Brestu*, jako do niego należące, i że wiele okrętów zostawiono w *Lizbonie* dla obserwacji.

— Kilka okrętów należących do składu eskadry wysyłanej na *Tag*, na których płynął 21 półk piechoty, weszły do przystani w *Oran* i wysadziły tam wojsko, które zostawać będzie pod dowództwem jenerała *Boyera*, mianowanego gubernatorem tej prowincyi Afrykańskiej. Jenerał *Boyer* wyjechał z *Paryża*, i udaje się do *Oran*.

— Podług gazety *Czas*, przybył do *Paryża* ex-dey Algierski, w celu proszenia o posłuchanie u Króla, wyrażenia swoich pretensyj; potem wystąpi publicznie i oglądać będzie wszystkie osobliwości, znajdujące się w *Paryżu*; z resztą nie chce on długo tu hawić, twierdząc, iż temperatura *Paryża* jest nadto wilgotna i bardzo zimna.

— Dnia 25 —

Birża paryzka dnia 24. Pięć od sta 88 fr. 25. Trzy od sta 57 fr. 5. — Akcje bankowe 1505 fr. — Pożyczka królewsko-hiszpańska 62½. — Pożyczka *Haytańska* 200 fr.

— Dnia 21 o godzinie 11-tej, Król, Królowa, *Xięźniczka Adelaida*, oraz *Xięźniczki Ludwika i Marya*, wyjechali do *Meudon*, dla odwiedzenia *Don Pedra* i jego rodziny, o godzinie zaś drugiej powrócili. Dnia 22, *Don Pedro*, małżonka jego, *Dona Marya*, margrabia *Loulé* z żoną, jedli obiad w *Palais-Royal*.

— Na posiedzeniu izby deputowanych dnia 22 nie było żadnej ważnej dyskusyj. Izba zajmowała się prawem o listach wybierczych i o przysięgłych, którego pierwszy artykuł został przyjęty; drugi zaś odesłany do komisji z poprawą. Na posiedzeniu dnia 23 całe prawo zostało przyjęte większością 266 głosów przeciwko 54.

— Jenerał *Sebastiani* w towarzystwie admirała *de Rigny*, oraz jenerał *Lamarque* w towarzystwie jenerała *Harispa* udali się znowu dnia 22 do lasu *Bulońskiego*, gdzie strzelali się na pistolety; świadkowie nie dozwolili, aby rzeczy dalej się posunęły. Nowe to spotkanie się, mówi *Journal des Debats*, sprawione było przez opowiadanie, w którym jedna ze stron twierdziła, iż wielkie zaszyły uchybienia i błędy.

— Przez postanowienie Królewskie dnia 19 sąd parów zwolany jest dla sądenia hrabiego *Karola Montalembert*, *P. Karola Coux* i *P. Jana Lacordaire*, obwinionych o otwarcie i utrzymywanie szkoły publicznej bez pozwolenia.

— Czytamy w gazecie wychodzącej w *Lugdunie* pod tytułem *Gri du Peuple*: „Dowiadujemy się, że w wielu miejscach w naszym mieście kopią pod ziemią z rozkazu i pod okiem zwierzchności. W doniesieniach uczynionych prefektowi skarbu, który mają odkryć, szacują na 22 milionów franków; życzymy, aby poszukiwania uwieńczone zostały pomyslnym skutkiem; skarb tak znaczny bardzo by się przydał w naszych interesach skarbowych.

— Krążące pogłoski o poruszeniu wojsk hiszpańskich na granicy i o rekrutowaniu 100,000 są fałszywe. Z pewnych źródeł wiemy, że Król Hiszpański niedawno nakazał zaciąg 20,000 ludzi dla dopełnienia pułków, które umniejszyły się z powodu dymisji żołnierzy; sądzą jednakże, że tylko 10,000 wraz weydzie do służby, drugie zaś 10,000 pozostaną w domach swoich do rozporządzenia rządu.

— Gazeta *Precurseur de Lyon*, zawiera list *barona de Barante*, datowany z *Turyngu* pod dniem 15 sierpnia, w którym wyraża, iż żadne miasto królestwa lombardsko-weneckiego nie jest zarażone cholera; wieść o okazaniu się jej w *Fiume*, pokazała się być zupełnie fałszywą. Od *Fiume* do *Wiednia* rozciągnięty jest kordon zdrowia dla wstrzymania komunikacji z *Węgrami*.

— Przez postanowienie prefekta *Izery*, zdjęty został w jego departamencie kordon zdrowia; i kwarentanna będąca na granicy *Saubudy*; komisye jednakże zdrowia przez ostrożność pozostały.

— Wszystkie rządy chcą wysłać lekarzy do miejsc cholera zarażonych, dla poznania charakteru choroby i sposobów, które mogą jej zapobiegać. Trzech lekarzy wyjechało z *Turyngu* dla spełnienia tego zaszczytnego i pożytecznego zlecenia. Sześciu doktorów medycyny wyjechało z *Medyolanu* dnia 8 sierpnia; wysłani oni zostali przez rząd lombardsko-wenecki do *Wiednia*, gdzie otrzymają od nadwornej komisji zdrowia potrzebne instrukcje, i udadzą się do prowincyj, iakie im przez tę komisję będą wyznaczone.

— Liczba autorów, którzy połączyli się dla wydawania *Djabła kulawego paryzkiego*, dzieła przeznaczzonego na wspomnienie *xięgarza Ladvoat*, dochodzi 101. Każdy z nich podjął się dostarczyć najmniej dwa rozdziały. PP. *Latouche, Nodier* i *Pichol*, podjęli się uporządkować artykuły. Między autorami wymieniają nazwiska PP. *Arago, Cuvier, Villemain, Cousin, Guizot, Mignet, Thiers, St-Marc, Girardin, K. Remusat, Jouffroy, Tissot, Capesigue, Lamartine, V. Hugo, Janin, K. Delavigne, Alfred de Vigny, Arnauld, Jouy, Etienne, Viennet, Jay, Keratry, Nodier* i t. d. Dzieło drukować się będzie u *Firmina Didota*. Pierwszy spozyt wyydzie dnia 1 września.

— Piszą z Rzymu, że kardynał *Bernetti* dokłada starania, względem urzadzania wojska papieżkiego; pisał on do wszystkich plebanów, zapraszając, aby każdy z nich namówił jednego albo dwóch ze swojej parafii do wstąpienia do służby. Parafii w państwie papieżkiem jest 14,000, przeto Papież spodziewa się tym sposobem wystawić wojska około 20,000. Mówią, iż czterdziestu oficerów szwajcarskich przybyło do rozmaitych miejsc, dla urzadzania tego nowego zaciągu. (J.d.S.P.)

SPRAWY NIDERLANDZKIE. Haga dnia 29 sierpnia.

Król wyjechał wczora rano na granice Brabancji północnej, dla zrobienia przeglądu wojsk, powracających z Belgium; Królowa, z małżonką Xięcia *Alberta* Pruskiego, towarzyszą Królowi w tej podróży. Inni Xiężęta i Xiężne domu królewskiego, oraz Xiężę *Albert* Pruski, wyjechali wprzód. Dziś między *Eindhoven* i *Aerschot*, odbył się przegląd drugiej i trzeciej dywizji armii, brygady jazdy i artylleryi, jutro zaś niedaleko *Gilze*, oglądać będą pierwszą dywizją i brygadę kirasyerów.

— Wojska nasze powróciwszy z Belgium, stanęły na dawniejszych swoich kwaterach. Dnia 24, patrole jazdy francuzkiej pokazały się na drodze idącej z *Valkenswaard* do *Goimle*, gdzie nabrali żywności, za którą zapłaciwszy, oddalili się. Zapewna, że patrole te miały przekonać się, czy wojska hollenderskie rzeczywiście ustąpiły z kraju Belgickiego.

— Pisma nasze zawierają następujący artykuł: „Mówią o nowym protokole, który naznacza między innymi przedłużenie rozejmu, i twierdzą, że wojsku francuzkiemu wyrzucano poruczone jego utrzymanie. Prócz tego powiadają, że warunki traktatu wyraźnego pokoju między Hollandją a Belgium, mają być wkrótce ułożone przez konferencyą Londyńską. Dowiadujemy się, że protokół ten od kilku dni już jest przywieziony z *Londynu* do *Hagi*.”

— Rząd królewski otrzymał dziś depeze od swojego ministra w Stanach Zjednoczonych Ameryki północnej, datowane z *Nowego-Yorku*, które potwierdzają wiadomość, iż większa część klejnotów, skradzionych Xiężnej *Oranii*, w miesiącu wrześniu 1829, znalezioną została d. 1 sierpnia w *Nowym-Yorku*, i że jest nadzieja odkrycia także reszty. Złodziej, który próbował ratować się ucieczką i który dwukrotnie potrafił umknąć od tych, którzy go ścigali, został także poymany i zaprowadzony do więzienia: jest to *Włoch* nazwiskiem *Carrera*, człowiek przebiegły i zręczny. Wiele garniturów klejnotowych jest zupełnie całych, które łatwo zostały pozasne. Na śledztwie, które już odbyło się, *Carrera* wyznał występki i powiedział miejsce, gdzie jest ukryta reszta klejnotów.

Bruxella dnia 29 sierpnia.

Król odbył przegląd wojsk francuzkich dnia 24 na równinie pod *Tirlemont*, nocował zaś w *Lowanium*. Xiężęta francuzcy i marszałek *Gérard* ze świetnym sztabem wyjechali na jego spotkanie. Przegląd trwał godzinę, wojska na nim znajdowało się blisko 20,000. Dnia 25, półki francuzkie poczęły ustępować; jedne z nich powrócą do Francji, inne udadzą się do *Nivelles*, gdzie, jak mówią, stanie obózem 20 do 30,000 wojska.

— Jenerał *Belliard*, jadący z *Lowanium*, przybył wczora rano do *Bruxelli*, na czele 19 i 28 półków liniowych, które Król przeglądał. Czwartą półkę liniową, zostający pod dowództwem półkownika *Leboutte*, stanie garnizonem w *Bruxelli*; wybrał go sam Król, za dobre postępowanie jego pod *Lowanium*.

— Przez postanowienie z dnia 25 t. m. baron *Józef Vanderlynden Hoogvorst*, mianowany jest postem nadzwyczajnym i ministrem pełnomocnym królewskim, dla uwiadomienia o wstąpieniu jego na tron dworom Austryackiemu, Bawarskiemu, Wirtemberskiemu, Hessen-Darmsztadzkiemu

i Badeńkiemu. — *P. Hoogvorst* wyjechał wczora wieczorem do Wiednia.

— Postanowienie Królewskie z dnia 19 sierpnia zawiera, że wszyscy oficerowie, składający korpus sztabu głównego, do stopnia Kapitana włącznie, obowiązani są zdać examen, który odbywać się będzie od dnia 1 września: naznaczono rok czasu dla przygotowania się do niego oficerom, którzy nie będą mogli zdać go natychmiast.

— Gazety nasze zajmują się w tej chwili prawie wyłącznie wyborami senatorów i deputowanych, które mają nastąpić za kilka dni. (J. d. S. P.)

S Z W A Y C A R Y A.

W kantonie Bazylejskim znnow zaszyły rozruchy. W *Liestal* nowy rząd został zaprowadzony, który uwolnił obywateli kantonu od wszystkich obowiązków dla dawniejszego rządu. Wszyscy nieprzyjaciiele wolności wyjęci zostali z pod prawa. Dnia 21 sierpnia 7 do 800 żołnierzy z *Bazylei* weszło przemocą do *Liestal* i ścięli drzewo wolności, które tam postawione zostało. Jednakże powstańcy nie przestali stawić się opornie, tak, że dowódzca wojska przybyłego z *Bazylei*, widząc, iż nie może nic zrobić, chyba zniszczywszy do szczętu małe miasto *Liestal*, wolał ustąpić w porządku. Podług gazety Bazylejskiej wojsko miasta utraciło, 2 w zabitych a 20 w raniionych, niewiadomo z pewnością o stracie powstańców. W *Bazylei* wszyscy są pod bronią.

— Piszą z *Aarau* pod dniem 22 sierpnia, że polityczka, która zaszła d. 20 w *Liestal* między wieśniakami, była daleko ważniejszą, niżeli ją wystawiono w raporcie z *Bazylei*. Bazylejczykowie utracili dwa działa i odwieśli mnóstwo raniych. Dnia 22 słyszano huk dział w stronie *Bazylei*. (J.d.S.P.)

W Ł O C H Y.

Neapol dnia 8 sierpnia.

Z rozkazu królewskiego, minister spraw duchownych wezwał arcybiskupów, biskupów i plebanów królestwa, aby odprawiali publiczne modlitwy, dla uproszenia o zachowanie kraju od cholery. Postanowienie królewskie z dnia 5 naznacza siedmiu komisarzy nadzwyczajnych do rozmaitych prowincyj z władzą pełnomocną, jako *Alter ego*; poruczono im, ażeby użyli najszybszych środków, w celu niedopuszczenia cholery do królestwa. Drugie postanowienie zawiera utworzenie rozmaitych komisyj wojskowych, które mają sędzić niezwłocznie tych, którzyby przestąpili przeciw ustawom zdrowia; siedm artykułów tego postanowienia przepisują karę śmierci na wykraczających. (J.d.S.P.)

RZECZY TURECKIE.

Od granic Turcyi d. 2 sierpnia.

Mamy wiadomości z *Konstantynopola* dochodzące do dnia 20 lipca. Basza *Widdiński* mianowany został Baszą *Bośniackim*, na miejscu *Ali-Namika*; *Kapidzi-Basza Ibrahim Bey*, mianowany gubernatorem *Orsowy*; przełożony nad kopalniami soli otrzymał wezwanie na urząd *Nazyra* czyli gubernatora w *Pera*; *Nury-Bey*, który zajmował to miejsce i który był bardzo poważany od Francuzów, złożony został z urzędu. Szerzenie się zarazy nie bardzo przeraziło bojaźnią stolicę. Przez długi czas nie otrzymano żadnej wiadomości o działaniach wojennych w *Bośni* i w *Albanii*, co daje powód do domysłu, że się tam nie powiodło *Porcie*. (J.d.S.P.)

Skutari d. 26 lipca.

Wielki *Wezyr* przybliżył się ze wszystkimi swymi siłami przeciwko naszemu Baszy; główna kwatera jego jest w *Alessio*. *Mustafa-Basza* zamknął się w twierdzy, która jest obleżoną przez wojska *Sultana*. Wystano zjazd deputacyą do *Alessio*, dla oświadczenia uległości Wielkiemu *Wezyrowi*, i codzień spodziewają się, że miasto zostanie zajęte przez jego wojska. Zapewne, że wten czas *Mustafa-Basza* przez własnych swych ludzi wydanym zostanie, co położy koniec rozlewowi krwi i wszystkim kłęskom wojennym. (J.d.S.P.)

Wilno dnia 11 Września v. s. 1851 roku.

P o d r a d.

1 Od Witebskiej Izby Skarbowej ogłasza się, iż na dostawę zapasów i materiałów do Witebskiego wojskowo - czasowego szpitalu dla zaopatrzenia wojskowego stanu chorych, naznacza się targi w onej Izbie następującego miesiąca listopada 12go i 15go dnia 1851 roku. Dostawa ta ma być zostawioną z pierwszeństwem rozmaitym osobom wedle niżej następujących oddziałów, tak, iżby przedmioty każdego osobnego oddziału, były wzięte przez jedną szczególną osobę, a mianowicie:

1szy Oddział: za pud: bułek pszennych, miodu patoki, mąki owsianej, soli, krup: owsianych, ięczmiennych; za funt: krup: perłowych, smoleńskich, pszennych, za pud: srodu ięczmiennego, grochu, siemienia konopnego, ięczmienia oczyszczonego, patoki cukrowej.

2gi Oddział: za pud: mięsa wołowego, oleju konopnego, sadła wieprzowego; za funt: łożu wołowego, baraniego, masła krowiego, oleju mako-
wego, orzechowego, oliwy; pęcherzy wołowych za sztukę; za funt: cielęciny, baraniny, stynki suszonej za pud, kur bitych za sztukę.

3ci Oddział: za wiadro: kapusty kwaszonej półbiałej, ówikły kwaszonej; za pud: cebuli zielonej, cebuli rzepkowej, chrzanu korzeni, zieleniny świeżej; pieprzu czarnego za funt, marchwi korzeni za pud, gorczycy albo siemienia gorczycznego za funt; czosnku za pud, chmielu za funt, mięty niemieckiej za pud; za funt jagód świeżych: berberysu, winogron niedórzrzałych, wiszeń, brusznicy, jeżyn, smrodzin, żurowin za czetwiert, soku cytrynowego za sztof, jagód iadłowcowych za pud, za funt: herbaty ordynaryjnej, maykonu, szałwii.

4ty Oddział: za wiadro piwa, drożdży za garniec, za wiadro wódki, octu winnego, octu zbożowego, wina reńskiego, portweynu, zbitenia za szklanę.

5ty Oddział: mleka krowiego za wiadro, iay kurzych za secinę.

6ty Oddział: cukru melissu za funt, za pud: mydła twardego, świec łożowych; za funt: krochmalu białego, laku N. 1go, N. 2go, N. 3go, nici białych, szarych; smoły, żywicy za pud, tytoniu w liściach za funt; za rzę papieru do pisania: białego, szarego, tektury, bibuły; galasu za funt; atramentu galasowego za butelkę, piór do pisania gęsich za sto; owsa za czetwiert; za pud: siana, kredy, wapna palonego, słomy żytniej, otręb pszennych; szpilek mosiężnych zasto; tasiem płóciennych za arszyn; trun za sztukę; psyey skórkę białej za sztukę, wienikow brzożowych za sto, mioteł brzożowych za sztukę; za funt wosku żółtego, smołki do kadzenia, siarki, starzynny płóciennej za pud, igieł za sto; pjawek żywych za sztukę; węgla brzożowych za czetwiert; flaneli za arszyn; koperwasu za funt.

7my Oddział: za sążeń dREW iednopolannych brzożowych z olchowemi i trzypolannych sosnowych z jodłowemi.

8my Oddział: pobielanie miedzianych naczyń za pud.

9ty Oddział: za mycie brudney szpitalney

bielizny: za parę pończoch: nicianych, wełnianych, za sztukę: fartuchow, chałatow drylichowych, nawleczek poduszkowych, nawleczek grubych, firanek do łożek, bandażow, ręcznikow, kosynek, serwet, kaftanow bajowych, obrusow, gatek, chałatow kanifasowych, nawleczek materacowych, szlafrokow zastołowych, szlafrokow bajowych, szlafmyc, koszul, prześcieradeł, podbiwek do szlafrokow, chałatow sukiennych, chałatow bajowych, kołder sukiennych, kaftanow kanifasowych, koszul w stan człowieka, kompresow i chustek do nosa. Zresztą gdy nie będzie dostateczney liczby żądających, kilka oddziałow albo i cała dostawa szpitalna, może być oddana iedney osobie na iednoroczny lub dwuletni czas. Życzący przyjąć takową dostawę ze znizieniem zbiorowych w Gubernii za miesiąc september 1851 roku sprawkowych cen, mogą przybywać na wyż oznaczony termin do Witebskiej Izby Skarbowej, z dowodami praw swoich na weyście w podradę i dostatecznymi pewnymi ewikcyami. Sekretarz Horodecki. (483)

W ł o c z ę g i.

1 Od Borysowskiego Niższego Ziemskiego Sądu ogłasza się, iż w Borysowskim powiecie wzięty człowiek *Fiodor Wasiljew*, powiadający się rodem Jarosławskiej gubernii Myszkińskiego powiatu, wsi Stupina obywatela Xięcia Galicya włościanin, mający od urodzenia lat 42, i następujące przymioty: wzrostu sporego, twarzą ospowatej, oczu szarych, włosów na głowie czarnych, na wąsach i brodzie ruskich, na prawej ręce 1sza sustawa zwichnięta, że pomieniony człowiek utrzymuje się w Borysowskiej Mieskiej turmie, i przeznaczono zrobić przeciw powiadaniu jego sprawkę, o czém pisano w Myskiński Niższy Ziemski Sąd. Czerwoa 29 dnia 1851 roku.

Assessor Dombrowski.

Stoła Naczelnik Szozerbiński. (481)

1 Od Mozyrskiego Niższego Ziemskiego Sądu ogłasza się, iż w Owruczkim powiecie wzięty, a z tamecznego Niższego Ziemskiego Sądu do tego takiego przeprowadzony, człowiek *Iwan Nikołajew*, powiadający się rodem Saratowskiej gubernii Pietrowskiego powiatu ze wsi Werszaut obywatela Arkadija Nikołajewicza Jawmatowa włościaninem, mający od urodzenia blisko 40 lat i następujące przymioty: wzrostu 2 ar., 5½ wiersz, włosy na głowie i brwiach, ciemnoruse, oczy bure, nos i gęba średnie, podbrodek okrągławy, twarz ozarniawa i ospowata. Utrzymuje się zaś pomieniony człowiek w Mozyrskim mieskim ostrogu, i przeznaczono uczynić naprzeciw powiadaniu jego sprawkę, o czém pisano 28 maja teraźniejszego roku do Mińskiego gubernialnego Rządu i Saratowskiej gubernii do Pietrowskiego Niższego Ziemskiego Sądu. Lipca 12 dnia 1851 roku. (5166)

Assessor Pielecki.

Za Sekretarza Kapniński. (482)

O s w i a d c z e n i e .

1 Roku 1831 mca sierpnia 31 dnia. Na Urzędzie JEGO IMPERATORSKIEY MOŚCI Ziemi Pttu Bobruyskiego process wspólny z manifestacją Imieniem JW. Stefana Korybutt Daszkiewicza b. Marszałka tegoż Powiatu zanoszący się z następujących wydarzeń: w roku 1815 maja 10 dnia kiedy Obtestant zawierał ślubne związki z W. Ludowiką Nowiecką Komornikówną Litewską, wtedy oney oyciec W. Tymoteusz Nowicki Komornik Litewski, i wuy W. Tomasz Miedzichowski b. Sędzieja Graniczny Pttu Mozyrskiego, za sumę posagową 6,000 rubli sr. dobrowolnie przez nich zadeterminowaną wydali, samojednemu Obtestantowi pooddzielne obligi: jeden i drugi na 3,000 rub. sr.; biorąc zarazem od Obtestanta assekuracye, że póki pierwszy nie skończy rachunków, za pomiar ze skarbem XXżąt Radziwiłłów, a drugi nieściągnie od tychże Xiążąt summy na zastawie majątności Horodatycz w Pttcie Mozyrskim opartej, póty posagowa summa niepowinna bydź przez Obtestanta odbierana, z obowiązkiem jednak opłaty przez nich procentu, od pierwszej piątego, a od drugiej szóstego; za jakowe to summy rzeczonymi obligami upewnione, obtestant nawzajem wtedyż wydał, i w przeciągu tegoż roku przyznał reformacyyny swey żonie dokument na 12,000 rub. sr. Po upływie niejakiego czasu, oba rzeczeni obligodawcy załatwiwszy swe interessa ze skarbem Radziwiłłowskim, odzyskali należne sobie summy przez nabycie majątności Owanty, Wileńskiej Gubernii w Powiecie Witkomierskim leżącey; z momentem czego powyż rzeczona Obtestanta assekuracya w znaczeniu swém ustała, a Obtestant jako właściciel summ obligami sobie upewnionych, otrzymał zupełną moc czynienia dopominku tak o sam kapitał, jako też i o należny od nich całkowity procent. Między tém w pożyciu małżeńskim Obtestanta z swą żoną, dał Bóg potomstwo, z którego pierworodna córka Stefania pędzi już rok piętnasty swojego wieku. Obtestant będąc zawsze troskliwym o zostawienie po sobie dla swych dzieci tak własnego funduszu, jako i rzeczonygo posagowego wniosku, poruczył owe obligi żonie swey jadącej na kuracyą do Wilna, gdzie oney oyciec i wuy mieszkali, żądając, aby ewikycya onych na nabytym majątku Owancie była opartą; lecz o jak niespodziany nastąpił zawód!... Bowiem żona Obtestanta w niejakowych na przyszłość układach, zmówiwszy się z swojemi oycem i wujem, wzięta od nich obligi na wspólne już imię, zapomniawszy na to, że takowe obligi zostały dla niey przez Obtestanta osobnym reformacyynym zapisem w ręku oycy pozostałym zabezpieczone; więc żona nie może bydź żadną rzeczonymi obligów uczestniczką, czyli spółniczką; a jednak korzystając z powolności męża wszystko dla niey wierzącego, wkrótce i takowe obligi nie wiadomo gdzie schronić potrafiła. Między tém rzeczona majątność Owantę W. Sędziemu Pomernackiemu wybyto, a część summy za oną wziętęy Xięciu Eustachemu Sapieżie na procent oddano. Obtestant więc we celu ubezpieczenia funduszu posagowego dla dzieci swych rzeczonyy Stefani córki, oraz dwóch synów Hektorem i Tytusem zwanych należącego, zmuszony rozwinąć proceder w Sądzie Powiatowym Bobruyskim, gdzie żona Obtestanta mieszka, i gdzie wydany dla niey zapis reformacyyny ma swą ewikycyą,

pozywając przed tenże Sąd swą żonę i rzeczonymi obligodawców, jako uczestników zdrażnionego dla Obtestanta podstępny, a nawet i tych, w których znajdują się na procentach należne do nich kapitały, jako to W. Sędziemu Pomernackiemu nabywcę Owanty, i Jaśnie Oświeconego Xiążęcia Eustachego Sapieżę, zastrzegą razem, iżby ci Ichmość summ z wybycia majątności Owanty pozostałych, jako hypoteki dzieciom Obtestanta należney do ukończenia rozprawy między Obtestantem, onego żoną i rzeczonymi wyżej obligodawcami wyplacać nie raczyli, pod nieważnością jakichkolwiek o też summy późniey nastać mogących układów. Gdyż Obtestantowi i to jest wiadomo, że onego żona, w majątku Obtestanta naywygodniey żyjąca, na fundamencie nie należnych do niey obligów, od których Obtestant przez lat kilka już procentu nieodbiera, zacjaga bez wiedzy Obtestanta u wielu osób kredyty; a przez to fundusz swych dzieci przez Obtestanta we wszystko hojnie opatrywanych, i należycie edukowanych widocznie uszczupła i krzywdzi. Jakowe oświadczenie Obtestant przed Sądem i publicznością powedowany tu zjaśnionemi okolicznościami i innemi prócz tych, zanosząc i mając awizować go przez Gazetę Kuryera Litgo, własnoręcznie podpisuje: Stefan Korybutt na małych Widzkich Daszkach Daszkiewicz b. Pttu Bobruyskiego Marszałek.

Roku 1831 mca augusta 31 dnia, po rezolucyi Sądu Ziemi Powiatowego Bobruyskiego na podaną prośbę od JW. Stefana Korybutt Daszkiewicza b. Marszałka tegoż Pttu zakroczony, niniejsze oświadczenie do akt Sądu tegoż przyjętém zostało; o czém, jak równie że też oświadczenie stosownie do wzmienioney prośby może bydź umieszczoném w Gazecie Kuryera Litgo, poświadczają się za należyty podpisem i przyłożeniem urzędowey pieczęci.

Sędzia Ziemi Ignacy Łaniewski Wołk.

Jest w aktach świadczeń Bernard Szpindler
Regent Ziemi Pttu Bobruys. (473)

O b w i e s z c z e n i e .

1. Ignacy Hönwald Sędzia Grodzki, Jan Czyż Pisarz Ziemi powiatu Wileńskiego, Bernard Karłowicz Pisarz Ziemi Trocki, Karol Downarowicz Sędzia Grodzki Wileński i Jerzy Kwinta Pisarz Grodzki Zawileyski, Urzędniocy Dekretem Remissyynym Sądu Głównego Wileńskiego na domiar satysfakcyi wierzycielom Ur. Tadeusza Wierzbowicza Podkomorzego Oszmiańskiego i Kawalera naznaczeni.

Oznajmujemy tym naszym urzędowym obwieszczeniem listem. Iż Dekretem Remissyynym Sądu Głównego 2go Departamentu Gubernii Wileńskiej 1830 roku 7bra 4 dnia zapadłym, na domiar satysfakcyi kredytorom i pretensyrom tegoż Urodzonego Tadeusza Wierzbowicza Podkomorzego Oszmiańskiego i Kawalera, Taxa i Exdywizya jego majątków Kamionki w Wileńskim i Małazowszczyzny w Oszmiańskim powiecie leżących/ oraz dalszych funduszow, uznana została, i skutkiem onego, w pierwszym Sądowym zjeździe, komportacya, wymiar dóbr, inwentarycyja i dalsze do rozprawy przygotowania, decydowane były, na ostateczne zaś całego dzieła rozpatrzenie i udecydowanie, że od daty niniejszey za niedziel cztery, ad fundum majątności Kamionki, w powie-

nie Wileńskim położony, nieodmiennie zjedzie-
my, zawiadamiając, ażeby na ten termin kre-
dytorowie, pretensorowie i debitorowie Uro-
dzonego Podkomorzego Wierzbowicza, oraz on
sam i wszyscy interessowani z dowodami i
wszelką potrzebną do ostateczney rozprawy go-
towością przybyli, wzywamy, z niestawającemi
zaś, że podług prawideł Remissy postąpiono
będzie, ostrzegamy. Pisan 1851 roku septem-
bra 5 dnia. (485)

O g ł o s z e n i a.

2. Na mocy zalecenia JO. Xięcia Ministra
Narodowego Oświecenia, Rząd CESARSKIE-
GO Uniwersytetu Wileńskiego, podaje do pu-
bliczney wiadomości, że na oddanie we 25le-
tnią dzierżawę dóbr Bezdzieża, w gubernii Gro-
dzieńskiej powiecie Kobryńskim położonych,
będzie się odbywać w Izbie Skarbowey Gro-
dzieńskiej na nowo licytacya, do której za ter-
min dzień 3 listopada r. b. 1851 naznacza się
z trzema po tym terminie przetargami. Licy-
tacya zaś zacząć się ma od summy rocznego
dochodu r. s. 6,900, oświadczoney przez nie-
których kontrahentów. Życzący wziąć pomie-
nione dobra w dzierżawę stawić się mają w
Izbie Skarbowey Grodzieńskiej na wyżey o-
znaczony termin przy złożeniu prawney ewik-
cyi, wyrównywującey dwóletniey intracie. In-
wentarz i warunki do kontraktu, są do prze-
zyczenia w Izbie Skarbowey Grodzieńskiej.

Sekretarz Felix Mierzejewski. (484)

2. W skutek zalecenia JW. Ministra Skar-
bu, ma się urządzać przy Izbie Skarbowey Gro-
dzieńskiej czasowy wydział dla zajęcia skon-
fiskowanych dóbr na Koronę od zbuntowanych
obywateli, a w miastach powiatowych na ten-
że cel Kantory. Życzący wejść do służby, po
tej części, i zająć różne obowiązki, jak na-
przykład Kommissarzów w Powiatowych Kan-
torach, ich Pomocników i dalszych, mają się
jawić osobiście, lub też dla uniknienia kosztu
przedstawić przy prośbach do Izby Skarbowey
dokumenta, upewniające o ich zdatości i do-
brey konducie. Izba Skarbowa przytém za-
strzega, że w razie niezamieszczenia dla jakich-
kolwiek powodów zgłaszającego się, nie przy-
muje na siebie żadnego obowiązku, prócz zwró-
tu każdemu przez miejscową zwierzchność wy-
żey wspomnianych dokumentów, jeżeli takowe
będą przysłaue przy prośbach przez pocztę.
Grodno 4 września 1851 roku.

Radca Wincenty Styczyński.

W obowiązku Sekretarza Łoba Skoczyński.
(472)

2. Sąd Grodzki Powiatu Wiłkomierskie-
go, przyjmawszy w uwagę przedstawienie tute-
szych subseliów Adwokatów, iż oni po przy-
wróceniu uprzedniego porządku, starali się
skommunikować z swojemi aktorami; celem za-
siągnięcia potrzebnych objaśnień; lecz nie od
wszystkich otrzymali odpowiedzie; a że w omi-
nioném zamieszaniu nie mało osób żyć przesta-
ło, przeto bez dostatecznego o tém zapewnie-
nia się, nie są zdolni oświadczać stanność w
sprawach aktoratowych; przez niniejsze ogło-
szenie zawiadamia wszystkie interessowane stro-
ny, iż Sądy swe odroczył do dnia 15 idącego
miesiąca septembra; zatem, iżby kaźden starał

się nieodmiennie do owego czasu zobowiązać
dla się Adwokata lub osobiście naydywać się
przed Sądem dla tłumaczenia interessu, albo-
wiem nieodmiennie Sąd Grodzki zaymie się roz-
biorem spraw aktoratowych. R. 1851 msca
septembra 4 dnia.

Prosper de Brunnow Sędzia Grodz. Wiłk.
Felix Jakowicki Sędzia Grodz. Wiłkom.
Kazimierz Klimczycki Sędzia Gr. Wiłkom.
Regent Iwanowicz. (474).

Publiczna przedaź.

5 Od Mińskiego Rządu Gubernialnego ogła-
sza się, że za niedopłatę liczącą się w Prowiant-
skim wydziale na Żydach: Nieswiżskim mie-
szkańcu Wulfie Liwińcu i Słuckim mieszca-
ninie Piszelu Sadowskim, przedawane będą w
tym Rządzie z publicznego targu, oddane przez
nich na ewikocyą trzy domy mrowane, będą-
ce w miasteczku powiatu Słuckiego Nieswiżu,
należące do tamecznych Żydów: pierwszy Mor-
ducha Dowidowa Perelmana, oceniony 500
rubli assygnacyami, z którego pobiera się ro-
cznego dochodu 40 rubli assygnacyami; drugi
Dowida Morduchowa Perelmana, oceniony 800
rubli i przynoszący rocznego dochodu 60 rubli;
i trzeci Mowszy Hirszowa Azinbuda, oceniony
750 rubli, z którego naznaczono rocznego do-
chodu 40 rubli assygnacyami: którychto domow
szczegółowe opisy z ocenkami, okazane będą
choćcym kupić przy targach; zatem życzący
sobie kupić takowe domy, mają przyhywać do
tego Rządu na terminy w dniach: pierwsze 7
Augusta, drugi 30 Septembra, a trzeci i osta-
teczny 30 Oktobra terażniejszego 1851 roku.
Dnia 26 Augusta 1851 roku.

Sowietnik i Kawaler Czerniziew.

Sekretarz Jan Zahorski.

Sekretarz Gubernialny Łaski. (468)

Oświadczenie.

3 Niżey podpisana zanęszę oświadczenie
z następcy okoliczności: świętey pamięci Fran-
ciszek Muczyński b. Prezydent Sądu Głgo Gro-
dzień. 2go Departamenta, mąż matki mojej, koń-
cząc dni życia w roku ter. julii 15, zostawił te-
stament w roku jeszcze 1828 Februaryi 13 sp-
ządzony, a 27 Augusta ter. roku w Sądzie Głó-
wnym Grodzieńskim aktykowany, przez który
dziedzictwo Radziwonowicz dla mnie zapisał;
mając u zeszęłego Muczyńskiego za czystym jego
obligiem, podług wszelkiey formy praw i uk-
zów sprawionym, zł. 127,408 z warunkiem: że
successorowie albo wraz po śmierci Prezyden-
ta należność moją powinni zapłacić, albo ja
Radziwonowicze zająć i bez żadney przed ni-
kim kalkulacyi trzymać mogę aż do oddania
mojej summy, gdybym stanęła przy skutkach
takiego dokumentu, mozebym w rachunku wię-
cey zyskała, lecz szanując wolę s. p. Muczyń-
skiego, i ceniąc wdanie się JO. Xięcia Kon-
stantego Czetwertyńskiego, Marszałka Gubernii
Litt. Grodzień. i Kawalera obstałego za inte-
ressem successorów, zgodziłam się przyjąć wszel-
kie Prezydenta Muczyńskiego fundusze w te-
stamencie i addytamencie jego wyjaśnione, to
jest: majątek Radziwonowicze z folwarkami,
pozoetałą gotowiznę i obligi, a takim porząd-
kiem oprócz umorzenia własney należności przy-
jęłam do spłacenia następcne ciężary: *nayprzód*

na cel utrzymania ubogich przy Kościele Radziwonowickim zł. *dziesięć tysięcy* summy funduszowej. *Powtórę* na wszystkie konventa Grodzieńskie zł. *dwa tysiące*. *Potrzenie* osobno XX. Dominikanom Grodzieńskim zł. *dwa tysiące*. *Poczwarte* dwóm siostrzenicom zesłego Muczyńskiego Elżbiecie Ciechanowskiej i Dorocie Pietraszewskiej zł. *dwadzieścia tysięcy*. *Popiąte* dwóm wnuczkom z siostrzenicy *ś. p.* Muczyńskiego Budkiewiczowej rodzącym się zł. *dwadzieścia tysięcy* (summa ta wedle testamentu ma zostawać u mnie na procentie aż do obioru stanu tych panien). *Poszoste* WJP. Janowi Dziekońskiemu siostrzanowi zesłego Prezydenta zł. *siedemdziesiąt tysięcy*. *Posiódme* Franciszkowi Dziekońskiemu zł. *pięćdziesiąt tysięcy*. *Poósme* potomstwu zesłego Marcina Muczyńskiego zł. *siedm tysięcy*. *Podziwiąte* dzieciom Michała Muczyńskiego z pierwszego i drugiego małżeństwa rodzącym się zł. *dwanaście tysięcy*. *Podziesiąte* Wincentemu Poczobutowi zł. *dwa tysiące*. *Pojedynaste* JW. Alexandrowi Hrabi Pocijowi Oboźnemu Litt, i Kawalerowi Orderów Polskich zł. *dwadzieścia tysięcy*. *Podwónaste* successorom Elżbiety Pruszyńskiej Podezaszyney Wilkomierskiej zł. *ośm tysięcy*. *Potrzyñaste* successorom Antoniego Tołoczki w Obłóci Białostockiej mieszkającym zł. *trzy tysiące*. *Poczternaste*, dla potomstwa Józefa Zymermana zł. *dwa tysiące*, z obowiązkiem płacenia do jego śmierci procentu, „a to wtenczas jeżeli „mnie stosować pretensyi;” *słowa testamentu*. *Popiętnaste*, successorom Kaspra Kmity zł. *tysiąc*. *Poszesnaste*, Ignacemu Alojzemu synowi Adama Steckiewiczowi zł. *dwa tysiące*. *Posiedmnaste*, successorce Hrabi Ludwika Tyżkiewicza, JW. Półkownikowej Wąsowiczowej zł. *dwa tysiące* długu. *Poośmnaste*, Orzechwie zł. *siedmset*. *Podziwiątynaste*, na fundusz Dobroczynności Grodzieńskiej zł. *dwa ty-*

siące. *Podwadzieste*, JP. Dorocie Wiszniewskiej zł. *siedmset dwadzieścia ośm*, w obliżu W. Ignacego Abłamowicza. *Podwadzieste pierwsze*, na ubogich Grodzieńskich i Wileńskich przy szpitalach mieszkających, zł. *trzy tysiące*. *Podwadzieste drugie*, służącym zł. *dwa tysiące*. *Podwadzieste trzecie*, lokajowi Stanisławowi Bartoszewiczowi zł. *tysiąc*. *Podwadzieste czwarte*, na bibliotekę i gabinet XX. Dominikanow Grodzieńskich zł. *trzy tysiące*; i naostatek *Podwadzieste piąte*, W. Karolowi Eysymontowi Adwokatowi Sądu Głgo Grodzień. zł. *dwa tysiące*. Oto są ciężary, które przyjmując masę funduszow w rozporządzeniu *ś. p.* Muczyńskiego wyjaśnioną, powinienam sprawić. Niektóre z nich już są uspokojone, niemając wszakże zamiaru trzymać u siebie cudzych kapitałów, wzywam każdego z pomienionych osob, ażeby albo sam z dowodem urzędowym, iż tym jest aktualnie, dla którego *ś. p.* Muczyński legacją zrobił, do majątku Lewoszek w Płocie Prużańskim o pół mili od Berezki Kartazkiej położonym, dla uzyskania swojej należności przybywał, albo też upoważnionego plenipotentą przysłał; kto zaś do 15 oktobra terażn. roku tego nie dopełni, pieniądze swoje znajdzie w Magistraturze Grodzieńskiej Powszechnego opatrzenia; i że w żadnym zdarzenia nie będzie miał prawa dopominać się u mnie o procenta, przez niniejsze oświadczenie zapowiadam. Dat września 1 dnia roku 1831.

K. Psłowska.

Roku 1831 septembra 1 dnia, przed Aktami Ziemiemi Powiatu Grodzieńskiego, stanawszy osobiście W. Jan Władysław Jahółkowski, Adwokat Sądu Głównego Grodzień., takowe oświadczenie do wpisania w protokół potoczny podał. Przyjąłem, i o tém przy wyśnieniu urzędowej pieczęci świadcę.

Norbert Rożbiński Regent Ziem. Ptu Grodzieńskiego. (466)

Rada Miasta Wilna zawiadamia że tuteysi wexlarze od d. 8 7bra po dzień 15ty tegoż miesiąca kurs monet następných pokazali takowy: za dukat nowy daią rubli iedenaste kop. czterdzieście; za dukat stary daią rub. dziesięć kop. ośmdziesiąt pięć, a sami przedaiają po rub. iedenaste kop. pięć; za imperyał daią rub. trzydzieście dziewięć, a sami przedaiają po rub. trzydzieści dziewięć kop. sześćdziesiąt; za pół-imperyał daią rub. dziewiętnaste kopieiek pięćdziesiąt, a sami przedaiają po rubli dziewiętnaste kopieiek ośmdziesiąt; za rubel srebrny całkowy daią rub. trzy kop. siedm dziesiąt trzy, a sami przedaiają po rub. trzy kop siedm dziesiąt ośm i pół i za rubel srebrny drobny moneta daią po rubli trzy kopieiek siedm dziesiąt siedm i pół assygnacyami.

O. Nowacki Prezyd. M. W.

Pismowodca Marcin Pozlewicz.

Obszewacje meteorologiczne.	Czas Obserwacyi.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Reau.	Wiatry.	Stan powietrza.
	d. 9 godz. 2 wiecz.	27 cal. 9 lin. 11 lin.	+ 8 $\frac{1}{2}$ stopni.	Półn.-zach.	Pochmurno.
	d. 10 — — —	28 — 0 — 1 —	+ 8 $\frac{1}{2}$ — —	Półn.Zach.	Pogoda.
	d. 11 godz. 5 $\frac{1}{2}$ rano.	28 — 1 — 11 —	0 — —	Północny.	Pogoda.

Drukarnia A. Marcinowskiego.

DOZWALA SIĘ DRUKOWAĆ. Wilno. 1831. d. 11 Września,

CENZOR Leon Borowski.